

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Budget 2026

En budget som stärker kommunen, med fokus på barn, unga och framtiden

ekonomisk planering 2027–2028
visioner, prioriteringar och resurser

Socialdemokraterna
Västervik

Centerpartiet

Innehåll

INLEDNING	3
VISION 2030.....	4
VÄSTERVIKS KOMMUN – LIVSKVALITET VARJE DAG	4
VISIONENS ÅTTA OMRÅDEN MED MÄTBARA MÅL	4
HÅLLBAR BUDGET I OROLIGA TIDER.....	7
HÅLLBAR KOMMUN.....	7
HÅLLBAR TILLVÄXT	8
HÅLLBAR KOMPETENSFÖRSÖRJNING	9
HÅLLBARHETSARBETE FÖR BARN OCH UNGA	9
NÄMNDERNAS ANSVARSOMRÅDEN, UPPDRAG OCH BUDGET	11
KONCERNGEMENSAMMA SATSNINGAR	11
<i>Budget.....</i>	<i>11</i>
<i>Uppdrag</i>	<i>11</i>
KOMMUNSTYRELSEN	12
<i>Ansvarsområden.....</i>	<i>12</i>
<i>Budget.....</i>	<i>12</i>
<i>Kommunstyrelsens förvaltning som möjliggörare</i>	<i>13</i>
<i>Uppdrag</i>	<i>14</i>
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	15
<i>Ansvarsområden.....</i>	<i>15</i>
<i>Det börjar med barnen</i>	<i>15</i>
<i>Budget.....</i>	<i>16</i>
<i>Uppdrag</i>	<i>18</i>
SOCIALNÄMNDEN	19
<i>Ansvarsområden.....</i>	<i>19</i>
<i>Välfärd i toppklass.....</i>	<i>19</i>
<i>Budget.....</i>	<i>21</i>
<i>Uppdrag</i>	<i>23</i>
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN	24
<i>Ansvarsområden.....</i>	<i>24</i>
<i>Budget.....</i>	<i>24</i>
<i>Uppdrag</i>	<i>24</i>
REVISIONEN	25
<i>Ansvarsområde.....</i>	<i>25</i>
<i>Budget.....</i>	<i>25</i>
ÖVERFÖRMYNDARE.....	26
<i>Ansvarsområden.....</i>	<i>26</i>
<i>Budget.....</i>	<i>26</i>
BOLAGEN.....	27
ANSVARSMRÅDEN	27
UPPDRAG	27
AVKASTNINGSKRAV	27
SJÄLVFINANSIERING AV INVESTERINGAR	28
VÄSTERVIKS BOSTADS AB.....	29
<i>Uppdrag</i>	<i>30</i>
TJUSTFASTIGHETER AB	31
VÄSTERVIK MILJÖ & ENERGI AB	33
<i>Uppdrag</i>	<i>35</i>
• VÄSTERVIKS KRAFT ELNÄT AB.....	36
<i>Uppdrag</i>	<i>36</i>
VÄSTERVIK RESORT AB	37
VÄSTERVIK BIOGAS AB	37
RESULTATBUDGET	38

Inledning

Det är fortfarande ett tufft läge för Sverige, regionerna och kommunerna. Vi har flera år bakom oss av tuffa kriser som pressat världsekonomin med bland annat pandemi, Rysslands invasionskrig mot Ukraina och nu senast en amerikansk president som bedriver handelskrig mot omvärlden. Detta och mycket mer har en stor säkerhetspolitisk påverkan på oss som land och kommun, både ur ett ekonomiskt perspektiv och organisatoriskt. Det underlättar inte för kommunsverige när vi har en regering som prioriterar skattesänkningar, och samtidigt skär ner på välfärden. Kommunerna och regionerna får stå tillbaka till förmån för skattesänkningar och ROT-avdrag.

En av de stora utmaningarna vi står i nu och framåt är den demografiska utvecklingen i kommunen. Det föds allt färre barn, och andelen äldre i befolkningen ökar snabbt. Färre ska bära kostnaden för fler. Samtidigt har vi flera utmaningar i våra verksamheter så som tomma förskoleplatser och rekryteringsutmaningar. Detta har oppositionen påtalat hela mandatperioden, att kommunens verksamheter måste anpassas efter den verklighet som råder. Förändringar som behövs för att bygga en långsiktig välfärd i hela kommunen.

Västerviks kommuns SD-stödda styre har inte förmått att åtgärda detta under sina tre år vid makten. Tillfälliga pengar till verksamheter, spretiga uppdrag och dålig målstyrning har präglat mandatperioden. De senaste årens budgetar har från styret innehållit många ord, men haft väldigt tveksam leverans.

Det är uppenbart att det behövs en förändring.

Vår oppositionsbudget ger ett tydligt alternativ där vi återtar kontrollen över vår framtid. Ett förtroendefullt ledarskap byggt på tillit där en tydlig politisk viljeinriktning och tydliga mål styr verksamheterna. En kommun som genomsyras av öppenhet och transparens bär utvecklingen framåt.

Fokus på kommunens kärnuppdrag, skola, vård och omsorg. Välfärden.

Detta innebär att vi gör omprioriteringar från en del verksamheter, inte för att vi anser att de är mindre viktiga, utan för att vi behöver prioritera om i det läget vi befinner oss i. Vi har ett särskilt fokus på barn och unga, vilket syns i våra prioriteringar. Förebyggande arbete är oerhört viktigt, särskilt i ekonomiskt svåra tider. Då gäller det att det offentliga orkar stå upp och vågar satsa även på de områdena när det är tufft, inte minst för att motverka framtida kostnader och utanförskap.

Det är heller ingen offensiv budget, vi väljer att försöka hitta en framkomlig väg för att återigen göra Västerviks kommun till en ekonomisk, social och attraktiv kommun på lång sikt. Vi ser också behov av att se över hela den kommunala organisationen vad gäller ekonomi, organisering och budgetarbete för att Västerviks kommun ska kunna leverera välfärd av hög kvalitet även de kommande åren.

Vid budgetarbetet har omvärldsinformation och ekonomiska nyckeltal hämtats främst från SKR. Budgeten utgår från SKR:s skatteprognos i april 2025 och med invånarantal enligt Samhällsbyggnadsenhetens prognos i april 2025. Skandikons pensionsprognos från april 2025 har använts.

Vision 2030

Västerviks kommun – Livskvalitet varje dag

Vår vision om framtiden är ett samhälle där livskvalitet står i fokus varje dag. Ett samhälle där medborgarna känner glädje, tillhörighet och stolthet över att leva, arbeta och bo, gamla som unga.

Visionens åtta områden med mätbara mål

Utifrån visionens åtta områden har det formulerats mätbara mål och i detta arbete har de prioriterade inriktningsområdena varit vägledande för framtagandet av de mätbara målen. De åtta områdena i visionen är styrande för samtliga nämnder och bolag. Inom respektive område formuleras mål och uppdrag som respektive nämnd och bolag ska konkretisera, utveckla och anpassa till sina respektive verksamheter. För varje uppdrag ska det finnas en samordningsansvarig funktion.

1. Samverkan och innovation – för en tryggad välfärd
 - Antalet innovativa lösningar för en tryggad välfärd ska öka, till exempel genom digitalisering och ny teknik.
2. Kommunikationer – Närmare varandra och omvärlden
 - Verka för insatser som ger ökade möjlighet för kollektivt resande inom kommunen, samt till och från kommunen.
 - Verka för insatser som stärker kommunens infrastruktur för en större arbetsmarknadsregion.
3. En attraktiv och trygg kommun där människor vill bo, jobba och leva. Landsbygden har unika resurser som vi tar vara på och utvecklar för boende och företagande. Det ger större valfrihet till val av boende och arbete.
 - I SCB:s medborgarundersökning ska vi sträva efter att få bättre resultat än rikssnittet.
 - Index för HME (hållbart medarbetarengagemang) ska öka årligen, med målet att uppnå minst 90 på kommunens arbetsplatser.
 - Sjukfrånvaron ska vara minst 0,5 % lägre än riksgenomsnittet och lägre än föregående år.
 - Positivt flyttnetto.
 - Antalet bofasta utanför Västerviks och Gamlebyns tätort ska öka.
 - Antalet arbetstillfällen i Västervik och utanför Västerviks tätort ska öka.
4. Vi visar vägen mot en hållbar miljöutveckling
 - Koldioxidutsläppen från kommunkoncernens tjänsteresor med bil ska minska med 5 % år 2026 jämfört med 2025, mätt i kg CO2 per årsarbetare.
 - Alla kommunkoncernens verksamheter källsorterar.
 - Fortsätta arbetet med att minska energiförbrukningen.

- Senast 2035 ska alla invånare i Västerviks kommun uppfylla 3-30-300 principen för grönstruktur.
 - Användningen av dricksvatten till annat än livsmedel ska minska.
5. Ett näringsliv i tillväxt i en hållbar kommun
- I mätningar av de olika delar som bygger ett bra företagsklimat ska vi uppnå bättre resultat än föregående år.
 - Antalet besökare ska öka.
 - Erbjuder byggklara tomter för företag.
 - Verka för ökad tillgänglighet av eleffekt för att möta behoven idag och i framtiden.
 - Antalet arbetsställen i kommunens näringsliv ska vara högre än föregående år.
6. Utbildning och kompetens i toppklass
- Andelen elever som har slutbetyg i alla ämnen i åk 9 ska öka, och klyftan mellan pojkars och flickors resultat ska minska.
 - Meritvärdet i åk 9 ska vara högre än föregående år och ska öka årligen.
 - Andelen elever i åk 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen ska vara högre än föregående år och ska öka årligen.
 - Andelen elever i åk 3 som klarat målen ska vara högre än föregående år och ska öka årligen.
 - Andelen behörig pedagogisk personal i grundskolan ska öka, målsättningen ska vara minst 80% behöriga lärare som kommunsnitt 2030.
 - Andelen invånare 25 - 64 år med eftergymnasial utbildning ska öka. Eftergymnasial utbildning ska erbjudas med 1000 platser år 2030.
7. En rik och varierad kultur och fritid
- Det kulturella utbudet ska breddas.
 - Öka medborgarnas möjligheter till fysisk aktivitet.
 - Arbeta för att minska medborgarnas bruk av tobak, alkohol och droger.
 - Antalet aktiva ungdomar i föreningslivet ska öka årligen. Följs upp genom LOK-stödet.
8. Alla är delaktiga och känner trygghet
- I polisens trygghetsmätning ska Västerviks kommun vara bättre än föregående mätning och bättre än snittet i polisområde syd.
 - Kommunen ska verka för ökad delaktighet och inflytande från medborgarna.

Förutom ovanstående finns även finansiella mål:

- Arbeta strategiskt för att nå långsiktigt hållbart ekonomiskt resultat. De senaste årens kostnadsökningar i kombination med politikens oförmåga att fatta beslut om effektiviseringar och omstruktureringar kräver att vi ser över arbetssätt för kommunens långsiktiga ekonomi för att klara välfärdsuppgifterna framöver.

- Det långsiktiga målet är att självfinansiera investeringar till 100 % (årets resultat + avskrivningar sett i ett femårsperspektiv). På grund av höga investeringsnivåer och mycket låga resultat kommer det att vara svårt att nå självfinansieringsmålet de närmaste åren varför undantag görs för år 2024–2028 med ett krav på självfinansiering till 55 %. De kommunala bolagen är undantagna och har egna mål kring självfinansiering.

Övergripande uppdrag

Västerviks kommun utmanas ekonomiskt precis som många andra kommuner i Sverige. En styrka är att det långsiktiga ekonomiska arbete som bedrivits de senaste åren har möjliggjort att det finns resurser för att kunna ställa om verksamheter inför framtiden. Däremot saknas en tydlig och strukturerad styrmodell för kommunen som övergripande beskriver hur organisationen leds och styrs, det vill säga vem beslutar om vad som ska utföras. Själva syftet med en styrmodell är att säkerställa att den politiska viljeinriktningen i en kommun får genomslag i verksamheterna, att skattemedlen hanteras på ett effektivt sätt, att målen som är satta uppnås och att god ekonomisk hushållning därmed säkras. Budgetprocessen under de senaste åren har präglats av brådska, brist på diskussion och den politiska viljeinriktningen blir allt luddigare. Modellen med äskanden från förvaltningarna tenderar att ge kortsiktiga medel, vilket är svårt att planera verksamhet med. Nuvarande arbetssätt speglar en otydlig styrning och ledarskap. Därför vill vi att budgetprocessen ska ses över och en ny form tas fram med budgetberedning i stället för modellen med äskanden från verksamheterna.

Kommunen har under flera år arbetat med effektiviseringar, och uppdragen i budget togs bort för ett par år sedan. Det betyder inte att arbetet med att arbeta effektivt i verksamheterna försvunnit, det fortsätter som vanligt med att alltid leta förbättringar på arbetsplatsen eller för de som man arbetar för.

Personalen är kommunens viktigaste resurs, och att frigöra arbetstid genom exempelvis regelförenklingar eller översyn av arbetsmetoder har tidigare varit lyckat, och det behöver vara ett tydligt fokus framåt för att ta vara på resurserna. Nu behöver vi ta fram modeller för hur vi sprider goda exempel i kommunen med varandra för att ständigt sträva efter att bli lite bättre hela tiden och kunna bidra till ökad livskvalitet varje dag.

Flera omprioriteringar kommer att vara nödvändiga för både kommunen och bolagen. Det är viktigt att hela koncernen arbetar gemensamt för kommunmedlemmarnas bästa och använder skattemedlen effektivt. Samordning av vissa gemensamma funktioner och en långsiktig investeringsplan kan vara några av nycklarna framåt. Det är även av stor vikt att bolagskoncernen ser över verksamheter för att minska påverkan av ränteavdragsbegränsningarna framåt.

Hållbar budget i oroliga tider

Årets budget är präglad av oro i omvärlden och ekonomiskt kända tider. I budgeten lyfts behovet av sparsamhet, rationalisering och effektivisering, men med fokus på att värna välfärd, folkhälsa och gott företagsklimat även i ekonomiskt sämre tider. En ökad tillväxt med fler arbetstillfällen inom näringsliv och övrig arbetsmarknad behövs för att vi ska klara av att finansiera vårt välfärdsuppdrag. Vi behöver fortsätta arbetet med att göra allt vi kan för att vi ska skapa en attraktiv och hållbar miljö för företagande. Målsättningen är att vi ska klara av att ha en bra välfärd även när det är oro i omvärlden. Alla verksamheter i kommunen behöver se över arbetssätt och organisationsstrukturer för att på sikt nå ekonomisk balans.

Kommunens budget- och styrmodell behöver ses över för att anpassas efter de utmaningar vi har idag och för framtiden. Därför vill vi ha en översyn av styrmodell samt att budgetarbetet utgår från en budgetberedning som samtliga partier i kommunen står bakom.

Under 2026 gör vi ett uttag ur resultatutjämningsreserven, men inte de kommande åren enligt plan.

Hållbar kommun

Budgeten för 2020 innebar starten på ett intensifierat arbete för att Västervik ska utvecklas mot en hållbar kommun. Vi vill fortsätta detta arbete och ta vårt ansvar för att göra framtiden möjlig, i hela kommunen. En bra kommun att bo, arbeta och leva i. En kommun med livskvalitet varje dag. Kommunkoncernen har många verksamheter och förbrukar mängder med resurser. Vi behöver göra detta på ett klokare och mer hållbart sätt. De globala målen för Agenda 2030 är vår vägledning i omställningsarbetet mot en hållbar framtid. Ett led i detta är att ta fram förslag, med utgångspunkt från att Västerviks kommun ska växa och få fler kommunmedlemmar, till hur en heltäckande Hållbarhetsstrategi kan utformas så att det sammanfattar verksamhetsplaneringen för kommunen inför kommande budgetperioder. Genom att sammanställa befintliga mål, strategier, verkställighet och uppföljning från de olika områdena fås en helhetsbild av pågående arbete och ges möjlighet att prioritera de mest angelägna åtgärderna. Inom rubriken Hållbar kommun samlas uppdrag till såväl den kommunala organisationen som de kommunala bolagen.

Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt och utbrett problem i samhället. Inte minst sett utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Våldet kan ta sig uttryck i olika former, exempelvis fysiskt, psykiskt, digitalt, materiellt, ekonomiskt och hedersrelaterat våld. Både män och kvinnor utsätts för våld i nära relation. Det våld som drabbar kvinnor pågår i regel under en längre period och är oftast allvarligare. Under 2024 dödades eller misstänkts ha dödats av en man de haft en relation med, 14 kvinnor i Sverige, vilket är en tragisk påminnelse om våldets konsekvenser och det akuta behovet av förebyggande insatser. Att mäns våld ska upphöra är ett av Sveriges 6 jämställdhetspolitiska delmål. För att skapa en trygg kommun fri från våld behöver vi arbeta strukturerat och våldspreventivt.

Hållbar tillväxt

Vi behöver fler arbetstillfällen i vårt näringsliv, och det gäller hela arbetsmarknaden. I närtid intensifieras arbetet med att förbättra servicen till näringslivet och vidta de åtgärder i övrigt som underlättar för näringslivet att växa. Kommunen ska ses som en partner till näringslivet med ett särskilt fokus på små och medelstora företag. Den prognostiserade befolkningsutvecklingen är en utmaning då den visar att försörjningsbördan ökar för den förvärvsarbetande delen av vår kommunbefolkning då andelen äldre ökar snabbare och andelen barn minskar. Kommunen bör sträva efter fler arbetstillfällen genom tillväxt. Kommunen genom enheten för näringsliv och kompetens ska aktivt arbeta med att stärka kopplingen mellan utbildningsutbudet och arbetsmarknadens behov, både i privat och offentlig sektor. Näringslivsavdelningen ska även föra en aktiv dialog med det lokala näringslivet för att stärka samverkan, skapa förutsättningar för fler företagsetableringar och bidra till ett inkluderande och jämlikt näringsliv där fler människor får möjlighet att delta i arbetslivet.

En av våra utmaningar är att Västervik är en egen arbetsmarknadsregion. För att komma vidare och utveckla arbetsmarknaden och öka attraktionsvärdet på att leva samt verka i Västervik föreslår vi att:

- Aktivt verka för en södra infart genom att ta fram en avsiktsförklaring för ett huvudalternativ med Trafikverket, Regionen och våra grannkommuner med tillhörande planering samt arbeta med frågan om finansiering.
- Ökad samverkan mellan kommunerna i Kalmar läns norra del för att bilda en större gemensam arbetsmarknadsregion mellan Västervik, Oskarshamn, Vimmerby och Hultsfred. En södra infart är en central del i detta.
- Fortsatt aktivt arbeta för en förbättrad persontrafik på Tjustbanan tillsammans med berörda parter.

Hållbar kompetensförsörjning

Kommuner står inför utmaningar de kommande åren bland annat vad gäller kompetensförsörjning och demografisk utveckling. Det kommer att krävas en omställning av verksamheter och av arbetssätt. I detta arbete är våra medarbetare vår viktigaste resurs.

En god arbetsmiljö är avgörande för kommunens möjligheter att locka och behålla kompetent personal. Våra medarbetare är kommunens ambassadörer, och det är avgörande att de känner stolthet över sitt arbete och Västerviks kommun som arbetsgivare. Genom att erbjuda trygga, utvecklande och attraktiva arbetsplatser kan vi lyckas att fortsatt rekrytera god kompetens och locka fler till att vilja arbeta på våra arbetsplatser, där alla tillsammans verkar för att utveckla den bästa välfärden och servicen för kommunmedlemmarna.

Löneprioriteringar kan behövas för att förbättra Västerviks kommuns median och förbättra rekryteringsläget.

Omprioritering mellan kostnadsslag inom respektive nämnd kan vara ett alternativ för att frigöra medel till löneökningar.

För eventuella prioriteringar ska kommunens löneanalys vara vägledande, där löneläget för olika yrkesgrupper, rekryteringsläge och arbetsmarknadens förutsättningar beaktas.

Hållbarhetsarbete för barn och unga

En av samhällets viktigaste uppgifter är att ge varje barn som föds goda förutsättningar för att få en bra uppväxt och att få utveckla de förmågor som krävs för att leva ett gott liv. Den 1 januari 2020 blev också barnkonventionen lag i Sverige och därmed förstärktes barns mänskliga rättigheter i praktiken. Barnkonventionen tydliggör betydelsen av att beakta barnperspektivet och barns rättigheter.

Tidiga och samordnade insatser från samhället kan i många fall vara mycket värdefulla och även förhindra framtida psykisk ohälsa, social utsatthet och ojämlikhet i livsvillkor. Ett långsiktigt agerande utifrån en helhetssyn kring barn och ungas psykiska hälsa är till nytta för både individen och samhället.

Det förebyggande arbetet med barn och unga, som påbörjats i samverkan med Barn- och utbildningsnämnden (BUN), socialnämnden (SOC), polisen, föreningslivet och kommunstyrelsen, ska fortsatt vara en prioriterad insats. Detta arbete är avgörande för att skapa trygga uppväxtvillkor och förebygga social utsatthet, kriminalitet och psykisk ohälsa. Genom att arbeta långsiktigt och över verksamhetsgränser kan vi stärka skyddsfaktorerna runt barn och unga, öka tillgången till meningsfull fritid och tidigt fånga upp signaler på att något inte står rätt till. Det är av yttersta vikt att detta samarbete vidareutvecklas och ges resurser så att varje barn i Västerviks kommun får möjlighet att växa upp i en trygg och stödjande miljö.

Att ta vara på ungas engagemang och öka deras delaktighet i samhället är avgörande för en levande demokrati och en hållbar framtid. Unga människor bär på idéer, drivkrafter och perspektiv som berikar beslutsfattandet och stärker det gemensamma samhällsbygget. I en tid där många unga uttrycker oro över klimat, framtid, psykisk hälsa och sociala frågor, är det

vårt ansvar som kommun att skapa verkliga möjligheter till inflytande – inte bara i teorin, utan i praktiken.

Västerviks kommun ska därför erbjuda fler forum där unga kan påverka och bli lyssnade på, såsom ungdomsråd, dialogmöten och medskapande processer i utvecklingsprojekt. Det handlar också om att sänka trösklarna för engagemang och skapa trygga miljöer där ungas röster tas på allvar – både i skolmiljön, föreningslivet och inom den kommunala verksamheten. Digitala kanaler, kultur, idrott och civilverksamheter är viktiga verktyg för att nå ut och ge utrymme för delaktighet.

Ett centralt verktyg i detta arbete är LUPP-undersökningen (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken), som ger fördjupad kunskap om ungas livsvillkor, attityder och upplevelser. Genom att regelbundet genomföra LUPP får Västerviks kommun ett värdefullt underlag för att förstå hur unga ser på sin vardag, sitt inflytande och sin framtid. Undersökningen ska vara en integrerad del i det strategiska utvecklingsarbetet, för att ungas röster systematiskt ska bidra till välgrundade beslut, förankrade i deras behov och perspektiv.

Som ett ytterligare steg i arbetet med barns rättigheter har Västerviks kommun beslutat att barnbokslutet från och med nu ska ingå i det ordinarie kommunala bokslutet. Detta stärker förutsättningarna för att barnkonventionens principer – särskilt barnets bästa – får verkligt genomslag i praktiken. Genom att på ett tydligt och uppföljningsbart sätt redovisa hur kommunens resurser påverkar barn och unga, skapas en stabil grund för ett rättighetsbaserat arbetssätt i hela organisationen.

Genom att inkludera unga i samtalen om sin egen framtid stärker vi både dem och samhället i stort. Det är ett ansvar vi måste ta – inte bara för deras skull, utan för hela kommunens utveckling.

Nämndernas ansvarsområden, uppdrag och budget

Koncerngemensamma satsningar

I budgetarbetet för 2017 - 2019 identifierades ett antal koncerngemensamma satsningar. Denna post har under de senaste åren varit mycket värdefull då beslut som rört hela koncernen behövt fattas med kort varsel. Vissa utredningsuppdrag och satsningar kring utveckling och digitalisering behöver hanteras på koncerngemensam nivå.

Budget

Driftsredovisning

Koncerngemensamma satsningar mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	24,350	24,350	24,350	24,350
Extra lönesatsning inkl PO		3,000	3,000	3,000
Digitaliseringssatsning 3 mnkr 2025, 2 mnkr 2026		2,000	2,000	2,000
Ram	24,350	29,350	29,350	29,350

Koncerngemensamma satsningar innefattar del av utvecklingsanslaget, samt utvecklingsområden så som arbetet med kvalitetsledningssystem, digitalt arkiv och ärendehanteringssystem, fortsatt koncernsamordning, implementering av Vision 2030, gemensamma utredningsuppdrag med mera. Här finns även medel för utökad fastighetsunderhåll med 3 mnkr, och 1 mnkr för satsning på friskvårdsarbete och personalaktiviteter, men också 0,9 mnkr för satsning på att få ner sjuktagen. Även en satsning kring information och kommunikation på 2 mnkr återfinns bland koncerngemensamma satsningar.

En mindre lönepott på 3 mnkr per år läggs centralt för att möjliggöra extra lönesatsningar utifrån HR-enhetens kartläggning och bedömning.

I 2025 års budget tillfördes 3 mnkr för digitaliseringssatsning. Från 2026 och framåt utökas denna satsning med ytterligare 2 mnkr per år. Det är viktigt att hålla i utvecklings- och säkerhetsarbetet kring digitalisering för hela koncernen.

Uppdrag

- Samtliga chefer med personalansvar ska genomgå eller ha genomgått utbildning inom arbetsmiljö, samt erbjuda samtliga skyddsombud samma utbildning.
- Ta fram rutiner och introduktionsprogram för nyanställda i hela kommunen.
- Verka för ökad dialog, delaktighet och inflytande från kommunmedlemmarna.
- Förvaltningarna tillsammans med facken ska ta fram mål och strategisk plan för hur många anställda varje chef bör ha på respektive arbetsplats, och hur man ska nå dit.
- Ta fram en ekonomisk analys med tillhörande strategisk plan för en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling för kommunen samt en översyn av budgetprocessen.
- Verka för en minskad byråkrati genom bland annat regelförenklingar och ändrade handlägningsrutiner.

Kommunstyrelsen

Ansvarsområden

Kommunstyrelsen ansvarar för ledning, samordning och utveckling av kommunens hela verksamhet. Verksamheten omfattar politisk verksamhet, ledningskontor, samhällsbyggnad, näringsliv- och kompetens, kultur- och fritidsverksamhet, kommunservice samt räddningstjänst. Här ingår även samordning av kommunens hållbarhets- och miljöstrategiska frågor genom att initiera och genomföra konkreta utvecklingsinsatser och projekt.

Budget

Driftsredovisning

Kommunstyrelsen	Budget	Budget	Planering	Planering
mnkr	2025	2026	2027	2028
Budget 2025	510,488	510,488	510,488	510,488
Ishall/arena (halvårshyra 2029)		0,000	0,000	0,000
Valnämnden, ord val 2026		0,600	0,000	0,000
Löneökning inkl PO		1,144	12,796	24,856
Ny maskinpark gymnasiet		0,700	0,700	0,700
Satsning fritid		1,500	1,500	1,500
Bibliotekssatsning		1,200	1,200	1,200
Effektivisering politik		-1,000	-1,000	-1,000
Strategiskt inköp, KS uppdrag		-0,463	-0,925	-1,850
Effektivisering, ej kultur, fritid och räddningstjänst		-6,000	-6,000	-6,000
Uppräkning övriga kostnader KPI 1,8%, 1,9%, 2,0%		5,825	11,973	18,445
Transporter och enskilda vägar		0,400	0,400	0,400
Äskanden 2025		-12,500	-12,500	-12,500
Ram	510,488	501,894	518,632	536,239

Ishall

Ny ishall på Bökensved. Ny hyra från 2029 (halvår, helår från 2030).

Valnämnden

Medel tillskjuts endast under valår. 2026 tillförs 0,6 mnkr i ram för ordinarie val 2026.

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Ny maskinpark gymnasiet

Avser kapitaltjänst för inköp av maskiner till Finsnickeri i Teknikcollege.

Satsning fritid

Ramsatsning på fritidssektorn. Utökade medel för att stärka föreningslivet och öka ungas aktivitet i kommunen.

Bibliotekssatsning

Flytt av biblioteket i Gamleby till nya lokaler.

Effektivisering politik

Effektivisering av den politiska verksamheten med 1mnkr.

Strategiskt inköp, KS uppdrag

KS förvaltning har beslutat att utöka organisationen med strategiskt inköp. Detta innebär besparingar som ökar årligen till 10mnkr 2028.

Effektivisering, ej inom kultur, fritid och räddningstjänst

Effektivisering inom kommunstyrelsens förvaltning, där kultur, förebyggande arbete, försörjningsstöd och räddningstjänst är undantaget. Detta för att få fart på omställningsarbete.

Uppräkning övriga kostnader

Enligt SKR:S bedömning av KPI

Transporter och enskilda vägar

Återställning av stödet för enskilda vägar som majoriteten sänkt, samt en förstärkning av transportstödet i skärgården. KS får också i uppdrag att se över regelverken.

Äskanden

De extra medel som tillfördes för omställning under 2025 tas bort under 2026 och framåt.

Vissa sökbara statsbidrag

Nedan följer exempel på vissa sökbara statsbidrag inom KSF:s verksamhetsområde, Västerviks kommuns beräknade andel anges.

Riktade sökbara bidrag KSF mnkr	2025	2026	2027
Jobbstimulans ekonomiskt bistånd	0	0	0
Kulturskola	0,3	0,3	0,3
Klimatklivet - stöd till klimatinvesteringar	10,4	8,6	8,6
Klimatanpassning	0,4	0	0
§ 37-medel för insatser som skapar beredskap och kapacitet	0,2	0	0
Energi- och klimatrådgivning	0,9	0	0
Totalt	12,2	8,9	8,9

Kommunstyrelsens förvaltning som möjliggörare

Kommunstyrelsen bär det övergripande ansvaret för att leda, samordna och utveckla kommunens samlade verksamhet. I vår budget föreslår vi en inriktning som stärker den långsiktiga hållbarheten, ökar jämlikheten och förbättrar livskvaliteten i hela Västerviks kommun.

Våra prioriteringar syftar till att säkerställa en god tillgång till fritids- och kulturaktiviteter för barn och unga året om, skapa goda förutsättningar för ideellt engagemang och främja ett

inkluderande föreningsliv. Vi vill också fortsätta utvecklingen av Campus, där det är viktigt att vi arbetar för statlig medfinansiering.

Vidare föreslår vi åtgärder som förenklar kontakten mellan föreningsliv och kommun, stärker stödfunktionerna inom kultur och fritid, samt utreder former för en tydligare politisk styrning inom dessa områden. Även insatser för förbättrad infrastruktur, såsom pendlingsmöjligheter och en södra infart, är centrala för att binda samman kommunen, förstora vår arbetsmarknadsregion och öka tillgängligheten.

För att möta framtidens krav på ett hållbart samhälle vill vi att kommunstyrelsen driver på för en mer aktiv klimatanpassning, där principer för grön struktur och folkhälsa integreras i samhällsplaneringen. Genom dessa samlade insatser bidrar kommunstyrelsen till att skapa en robust, rättvis och framåtblickande kommunal utveckling.

Uppdrag

- Förvaltningen ges i uppdrag att ta fram förslag som möjliggör öppnandet av två fritidsgårdar i Västervik och sprida den mobila fritidsgården ut i kommunen.
- Utredda eventuell omlokalisering och inriktning av fritidsgården mejeriet.
- Ta fram uppdragsbeskrivning för att stärka folkbildningen genom samverkan mellan kommun, folkhögskola och studieförbund.
- Fortsätta att aktivt arbeta för att få till nationell finansiering av högskoleutbildning på Campus genom nystartade föreningen "Nya Vägar"
- Fortsätta arbeta för att få till en södra infart till Västervik.
- Utred kommunens stödfunktioner till kultur och fritidssektorn med ambitionen att det ska vara enkelt och effektivt att hitta rätt för föreningar och utövare och att stöden ska vara likvärdigt utformade.
- Utred ekonomiska och kvalitativa effekter av en återinförd kultur- och fritidsnämnd. Inriktningen i frågeställningen är: hur får vi ut mest kvalitativ verksamhet till medborgarna.
- Fritidsaktiviteter på sommaren för barn och unga, året-runt öppna fritidsgårdar.
- För att stärka folkhälsan, öka motståndskraften mot klimatförändringar och förbättra livskvaliteten i hela kommunen ska man arbeta med 3-30-300 principen. Detta är även kopplat till kommunens mål.
- Utred möjlighet till pendlingsparkering i Västervik för boende utanför Västerviks tätort.
- Utred möjlighet att tillsammans med BUNs verksamhet "Inspira" utveckla "Werkstan" för att få till en lösning på lokalfrågan.
- Samhällsbyggnadsenheten får i uppdrag att se över transportstödet för skärgården samt ersättningsnivåerna för enskilda vägar.
- Säkerställa att språkpraktik erbjuds till nyanlända i syfte att förbättra språkkunskaper, främja självförsörjning och stärka vägarna in i arbetslivet.

Barn- och utbildningsnämnden

Ansvarsområden

Barn- och utbildningsnämndens verksamhet består av, förskola, annan pedagogisk verksamhet, öppen förskola, förskoleklass, grundskola inklusive fritidshem, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning i form av grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning, anpassad utbildning och SFI. Totalt omfattar dessa verksamheter ca 6900 barn, ungdomar och vuxenstuderande samt ca 1195 årsarbetare.

Barn- och utbildningsnämndens verksamhet styrs av såväl lokala som centrala styrdokument, såsom skollag, läroplaner, arbetsmiljölagstiftning med flera.

Det börjar med barnen

I Västerviks kommun är barn och unga högt prioriterade. Barn, elever, lärare, personal och rektorer ska trivas och känna glädje och motivation i sitt lärande och arbete. För att det ska ske så behövs tydliga mål om vart vi vill, utökade resurser till verksamheterna och ett tryggt ledarskap som når hela vägen ut till våra barn och elever. Vi vill tryggt och tydligt leda Barn- och utbildningsnämnden där hela styrkedjan kan vara trygga i vart vi ska och där personalen är med i förbättringsarbetet. Genom en förstärkning i ram till både förskolan och grundskolan stärker vi barn- och elevpengen.

Samtidigt står barn- och utbildningsförvaltningen inför ett stort omställningsarbete, med minskat antal barn och elever i verksamheterna. Ett sådant omställningsarbete kräver ett stort arbete och innebär en kostnad. Därför tillför vi pengar för omställningsarbete i förskolan och grundskolan.

Utbildningen i kommunen ska ske utifrån varje barn och elevs behov. Det övergripande målet är att samtliga elever ska klara grundskolan med godkända betyg. Därför har vi också infört nya mätbara mål. Genom en systematisk uppföljning av mål och kvalitet i verksamheterna, kan vi tillsammans utveckla arbetet för att bli allt bättre.

Barn- och utbildningsförvaltningen bidrar till kommunens förebyggande arbete genom att förvaltningsövergripande ha ett bra och nära samarbete med socialförvaltningen och kommunstyrelsens förvaltning. Oavsett arbetsplats är det "allas barn". Därför är det viktigt att såväl socialförvaltning som kultur- och fritidsliv har en självklar plats i verksamheterna.

Budget

Driftsredovisning

Barn- och utbildningsnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
<i>Budget 2025</i>	<i>1021,783</i>	<i>1021,783</i>	<i>1021,783</i>	<i>1021,783</i>
Volymjusteringar		-11,762	-21,288	-35,637
Löneökning inkl PO		4,522	32,742	61,949
Uppräkning övriga kostnader KPI 1,8%, 1,9%, 2,0%		5,918	12,165	18,741
Växling statsbidrag grundskola		0,584	0,584	0,584
Växling statsbidrag gymnasieskola		-0,140	-0,140	-0,140
Växling statsbidrag Komvux		0,000	0,000	0,000
Förstärkning Grundskola		15,000	15,000	15,000
Omställning grundskola		5,000	1,500	0,000
Förstärkning Förskola		3,500	2,000	2,000
Omställning förskola		4,000	1,500	0,000
Utbildningssatsning personal BUN till SOC		2,000	1,000	0,000
Inventarier		1,500	0,000	0,000
Strategiskt inköp, KS uppdrag		-0,925	-1,850	-3,700
Åskanden 2025		-20,500	-20,500	-20,500
Ram	1021,783	1030,480	1044,496	1060,080

Volymjusteringar

Justering av ramarna utifrån förändringar i antal invånare i åldersgrupperna; 1–5 år (förskola), 6–12 år (fritidshem), 6–15 år (grundskola, förskoleklass, anpassad grundskola), 16–18 år (gymnasieskola, anpassad gymnasieskola).

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Uppräkning övriga kostnader

Enligt SKR:S bedömning av KPI

Växling statsbidrag till ram

Tidigare riktade statsbidrag växlas till generella för förskola, grundskola och gymnasieskola.

Förstärkning grundskola

Ramförstärkning med 15mnkr inom grundskolan för att stärkt elevpeng.

Omställning grundskola

Många förändringar pågår och utreds inom grundskolan. Omställningar innebär också en kostnad, vilket det tillskjuts medel för, 2026 5mnkr och 2027 1,5mnkr

Förstärkning förskola

Ramförstärkning inom förskolan 2mnkr, extra förstärkning 3,5mnkr 2025 för stärkt barnpeng samt återöppning av "nattis".

Omställning förskola

Många förändringar pågår och beslut om nedläggning av förskolor har fattats. Omställningar innebär också en kostnad, för att personalplaneringen ska fungera och barns trygghet fortsatt ska vara stark så tillskjuts 2026 4mnkr och 2027 1,5mnkr.

Utbildningssatsning personal BUN till SOC

Utbildningssatsning för personal som väljer att göra ett verksamhetsbyte från barn- och utbildningsnämndens verksamhet till socialnämnden. Detta utifrån den demografiska förändringen.

Inventarier

I flera år har förvaltningen skjutit upp inköp pga. ekonomisk belastning. Extra medel tillförs under 2026.

Strategiskt inköp, KS uppdrag

KS förvaltning har beslutat att utöka organisationen med strategiskt inköp. Detta innebär besparingar som ökar med potential på 10mnkr 2028.

Äskanden

De extra medel som tillfördes för omställning under 2025 tas bort under 2026 och framåt.

Vissa sökbara statsbidrag

Nedan följer exempel på vissa sökbara statsbidrag inom barn och utbildningsnämndens verksamhetsområde, Västerviks kommuns beräknade andel anges.

Barn- och utbildningsnämnden (mnkr)	2025	2026	2027
Lärarlöner	8,850	8,850	8,850
Samlat statsbidrag elevhälsa	3,060	2,520	2,520
Undervisning under skollov och läxhjälp	1,300		
Skapande skola-satsning, inklusive förskola	0,500		
Ökad tillgång på läromedel	2,718	1,998	
Ökad tillgång på litteratur	0,633		
Spetsklasser	0,120		
Jour- och akutskolor	0,720	0,720	0,720
Regional yrkesinriktad vuxenutbildning	14,961	12,823	12,823
Kvalitetshöjande åtgärder i förskolan	10,670	9,594	9,594
Fortbildning lärare och förskolelärare	2,920	2,920	
Läslyftet	0,300		
Maxtaxa inom barnomsorgen	5,742	5,742	5,742
Fjärde tekniskt år i gymnasieskolan	0,250		
Sociala team	1,080	1,080	1,080
Läsa-skriva-räkna	1,400		
Lärarassistenter	1,500		
Kunskapsbidraget	29,674	27,226	24,274
Totalt	86,398	73,473	65,603

Uppdrag

- Fortsätta arbetet med tillgängliga lärmiljöer för att stärka arbetet kring elever med olika former av behov av stöd.
- Ta fram förslag på ny organisation för att öppna barnomsorg på obekväm arbetstid även kallat "nattis".
- Göra en förstudie där det tas fram vad skolan kostar för att hålla en verksamhet som upprätthåller pedagogisk kvalitet, är lagmässigt riktig och uppnår våra satta mål. Detta uppdrag är kopplat till det övergripande uppdraget om att ta fram en ny budgetberedning för Västerviks kommun.
- Tillsammans med socialförvaltningen och kommunstyrelsen arbeta förvaltningsövergripande för minskad problematisk skolfrånvaro.
- Tillsammans med regionen arbeta med tandborstning inom förskolorna för att förbättra tandhälsan för alla barn.
- Inventera läromedel, inventarier och lokaler för att ta fram en långsiktig strategi för en modern skolmiljö.
- Tillsammans med regionen utveckla barn- och elevhälsans logopedverksamhet för stärkt språkutveckling.

Socialnämnden

Ansvarsområden

Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, hemsjukvård, hembesök, rådgivning och övriga insatser till barn, ungdomar och vuxna.

Socialtjänstens verksamhet och stödinsatser regleras bland annat utifrån följande lagstiftningar:

Socialtjänstlagen (SoL), Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Socialförsäkringsbalken (SFB), Hälso- och sjukvårdslag (HSL), Kommunallag, Förvaltningslag, Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), Offentlighets- och sekretesslagen, Föräldrabalken, Kundvalssystem, LOV (lag om valfrihet), Befogenhetslagen, Patientlagen, Patientsäkerhetslagen, Patientdatalagen, Smittskyddslagen, Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, Barnkonventionen, Arkivlagen, Dataskyddsförordningen.

Andra styrdokument är:

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, Nationell handlingsplan för funktionshinderpolitiken, Nationell handlingsplan om äldrepolitiken.

Socialförvaltningens två mål:

- Mer självständiga medborgare
- Vår arbetstid skapar mer värde för dem vi är till för

Välfärd i toppklass

Västerviks kommun står mitt i och inför stora demografiska utmaningar. Vår befolkning blir snabbt allt äldre och en stor del kommer troligen vid någon punkt i livet behöva socialförvaltningens tjänster. Samtidigt sjunker andelen personer i yrkesverksam ålder, vilket skapar en situation som utmanar ekonomin, kompetensförsörjningen och arbetssätten inom förvaltningens ansvarsområden. Därför krävs stabila, väl underbyggda och ändamålsenliga åtgärder för att även i framtiden kunna leverera en välfärd i toppklass.

Utvecklingen inom äldreomsorgen ställer höga krav. För att möta dessa behöver vi noggrant följa hur behoven förändras och vilka tjänster som är aktuella de kommande åren. Beslut om ett nytt korttidsboende i Västervik, som ska ersätta Annagården, är ett viktigt steg. Moderna lokaler och arbetssätt anpassade efter behoven är avgörande för att erbjuda effektiva och välfungerande tjänster. Samtidigt måste vi investera i tekniska lösningar och en attraktiv personalpolitik som möter framtidens krav.

Vi vill främja äldres hälsa, trygghet, delaktighet och självständighet genom att utveckla nya arbetssätt och förstärka samverkan med föreningsliv och ideella aktörer. Det är viktigt att motverka ofrivillig ensamhet och skapa tillgängliga miljöer för alla. Därför behöver kommunen utreda behovet av olika boendeformer, stärka mobila insatser som IT-café och aktivitetsteam, samt främja idrott för äldre och en aktiv vardag.

Den kommunala hälso- och sjukvården omfattar allt fler avancerade insatser i hemmet. För att säkerställa patientsäkerheten krävs att personalen har rätt kompetens och ges möjlighet till fortbildning och specialistutbildning på betald arbetstid. Vi föreslår även att pilotprojekt för välfärdsteknik ska öka, samt att möjligheterna till hemrehabilitering ska erbjudas i större utsträckning i stället för biståndsinsatser.

Utvecklingen mot en nära vård är också en central del i kommunens arbete med att möta framtidens vård- och omsorgsbehov. Tillsammans med Region Kalmar län arbetar Västerviks kommun för att skapa en mer tillgänglig, samordnad och personcentrerad vård – där insatser i hemmet eller nära hemmet blir förstahandsvalet. Genom gemensam planering, mobila team, digitala lösningar och samverkan mellan primärvård, kommunal primärvård och socialtjänst kan vi säkerställa att invånarna får rätt stöd i rätt tid. Den nära vården stärker invånarnas självständighet och trygghet, minskar behovet av sjukhusvistelser och möjliggör ett mer resurseffektivt arbetssätt i både kommun och region

Inom funktionsstöd ser vi en ökning av personer med neuropsykiatriska diagnoser, vilket kräver anpassad omsorg och metodutveckling. Vi föreslår att arbetet med stödpedagoger fortsätter utvecklas för att stärka stödet till både personal och brukare, samt att behovet av dagverksamheter för äldre med funktionsnedsättning som gått i pension utreds.

Ärendena inom individ- och familjeomsorgen ökar i komplexitet, särskilt bland barn och unga med omfattande behov. Vi ser också ett ökat tryck från vuxna med bostadsproblematik. Det behövs tidiga insatser för att upptäcka och förebygga ohälsa, arbete mot hemlöshet och stärkt samarbete med bostadsbolagen för att fler ska kunna gå från sociala kontrakt till eget boende.

Det förebyggande arbetet med barn och unga som påbörjats tillsammans med barn- och utbildningsnämnden, polisen, föreningslivet och kommunstyrelsen ska fortsatt prioriteras och utvecklas. Genom samverkan mellan skola, socialtjänst, trygghetsskapande aktörer och civilsamhället kan vi bygga upp ett robust nätverk kring barn och ungdomar i riskzon. Tidiga insatser, närvaro i ungdomars miljöer och strukturerade aktiviteter efter skoltid är avgörande för att motverka psykisk ohälsa, kriminalitet och social utsatthet. Det behövs en långsiktig strategi med tydliga mål, uppföljning och resurser för att säkerställa att detta arbete ges verklig effekt och når de barn och unga som behöver det mest.

Budget

Driftsredovisning

Budget 2025	1223,058	1223,058	1223,058	1223,058
Volymjusteringar		23,497	44,122	68,169
Löneökning inkl PO		7,588	49,089	92,043
Nya Annagården		0,000	0,000	4,700
Uppräkning övriga kostnader KPI 1,8%, 1,9%, 2,0%		4,428	9,102	14,022
Växling stadsbidrag FS		-0,667	-1,332	-1,332
Växling stadsbidrag ÄO		0,836	1,666	1,666
Växling statsbidrag gemensam		1,163	1,674	1,674
Växling stadsbidrag IFO		2,473	2,470	2,422
Tillskott ökade OB-kostnader		2,000	2,000	2,000
Ej återinförande av delade turer ÄO		6,000	0,000	0,000
Kompetensutveckling		3,000	0,000	0,000
Effektivisering med välfärdsteknik		-2,500	-5,000	-7,500
Strategiskt inköp, KS uppdrag		-1,108	-2,215	-4,430
Äskanden 2025		-13,000	-13,000	-13,000
Ram	1223,058	1256,769	1311,634	1383,492

Volymjusteringar

Justering av ram utifrån befolkningsstruktur och nyttjandegrad innebär en ökning av ramen 2026 med 23,5 mnkr.

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Nya Annagården

Ökade nettokostnader i samband med att nya Annagården enligt beslut färdigställs till 1/1-2028.

Uppräkning övriga kostnader

Enligt SKR:S bedömning av KPI

Växling statsbidrag till ram

Tidigare riktade statsbidrag växlas till generella bidrag.

Tillskott ökade OB-kostnader

Ramtillskott utifrån de ökade kostnaderna för Ob-tillägg enligt kollektivavtal.

Ej återinförande av delade turer ÄO

Markeringsbelopp för att förvaltningen ej ska återinföra delade turer inom äldreomsorg.

Kompetensutveckling

Medel tillskjuts för att möjliggöra kompetensutveckling för personal.

Effektivisering med välfärdsteknik

Förvaltningen arbetar med utveckling och implementering av välfärdsteknik. Detta arbete syftar till att göra medborgarna mer självständiga och detta leder i sin tur till en ekonomisk besparing.

Strategiskt inköp, KS uppdrag

KS förvaltning har beslutat att utöka organisationen med strategiskt inköp. Detta innebär besparingar som ökar med potential på 10mnkr 2028.

Äskanden

De extra medel som tillfördes för omställning under 2025 tas bort under 2026 och framåt.

Vissa sökbara statsbidrag

Nedan följer exempel på vissa sökbara statsbidrag inom socialnämndens verksamhetsområde, Västerviks kommuns beräknade andel anges.

Socialnämnden (mnkr)	2026	2027
Alla verksamheter		
Införande av ny socialtjänstlag (uppskattat belopp)	7,0	7,0
Förberedelser inför införandet av socialtjänstdataregisterlag	0,1	0,1
Äldreomsorg		
Äldreomsorg riktade medel - säkerställa god och nära vård	21,5	21,5
Motverka ensamhet genom hälsosamtal för äldre	0,5	0,5
Äldreomsorgslyftet* (endast 2026)	8,9	
Hälso- och sjukvård		
Nära Vård (uppskattat belopp)	3,8	3,8
Civilt försvar inom socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård**		
Individ- och familjeomsorg		
Föräldraskapsstöd	0,3	0,3
Bostad först** (endast 2026)		
Omställning brottsförebyggande socialtjänst (uppskattat belopp)	1,0	2,0
Personligt ombud	1,1	1,1
Subvention placeringar SoL och LVU* (avslutas 2026)		
Främja HBTQI-personers situation**		
Funktionsstöd		
Stimulansmedel för daglig verksamhet och införande av habiliteringsersättning	1,7	1,7
Överenskommelse psykisk hälsa och suicid (uppskattat belopp)	1,0	1,0
Totalt	46,9	39,0

* Beloppet är ej känt/fastställt ännu

**Statsbidraget är sökbart i projektform om medel finns

Uppdrag

- Bredda arbetet mot våld i nära relation, fokus på både offer och förövare.
- Verka för att vid nästa upphandling av arbetskläder, även inkludera arbetsskor med start i vårdnära yrken.
- Ta fram en aktivitetskatalog för seniorer i samarbete med civilsamhället/föreningslivet – för att minska ensamhet bland äldre och öka aktiviteten.
- Under året starta minst ett projekt med välfärdsteknologi för att frigöra tid för personal och öka omsorgstagarnas självständighet.
- Utredda möjlighet att ta bort delade turer inom funktionsstöd där personal följer med barn som går i anpassad grundskola. Uppdraget är tillsammans med BUN.
- Utred möjligheten att frigöra utbildad personal för kvalificerade arbetsuppgifter inom vård och omsorg.
- Se över anhängigvården med syftet att stödja och avlasta den anhörige.
- Utred hur kommunen kan utveckla insatserna för ungdomar som är institutionsnära i syfte att öka livskvalitet och ge bättre planeringsverktyg för resursfördelning.
- Utred möjlighet till "larmgrupp" inom hemtjänsten.

Miljö- och Byggnadsnämnden

Ansvarsområden

Miljö- och byggnadsnämndens uppdrag är att utföra effektiv och rättssäker myndighetsutövning inom i huvudsak lagstiftningarna Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Livsmedelslagen, Alkohollagen, Lag om tobak och liknande produkter, Lagen om bostadsanpassningsbidrag, Läkemedelslagen samt annan speciallagstiftning med tillhörande förordningar och föreskrifter. Nämnden är även kommunens naturvårdsorgan och ansvarar för lokala naturvårdsprojekt. Företagare och kommuninvånare ska uppleva att tillsyn och lov- och tillståndsgivning sker korrekt och kompetent och att det är förenat med god service och information som är lätt att förstå.

Budget

Driftsredovisning

Miljö- och byggnadsnämnden mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025 (exkl RUF 0,7)	20,637	20,637	20,637	20,637
Löneökning inkl PO		0,084	1,128	2,207
Uppräkning övriga kostnader KPI 1,8%, 1,9%, 2,0%		0,091	0,187	0,289
RUF		0,500	0,000	0,000
Ram	20,637	21,312	21,952	23,133

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Uppräkning övriga kostnader

Äskanden

De extra medel som tillfördes för omställning under 2025 tas bort under 2026 och framåt.

RUF

Miljö- och byggnadsnämnden äskar om att få nyttja 0,5 mnkr av sin RUF under 2026.

Uppdrag

- Följ och utvärdera den nya plan- och bygglagens påverkan på befintlig organisation och eventuella behov av taxeförändringar.

Revisionen

Ansvarsområde

Revisionen är den granskande funktionen i en kommun. Revisorerna är förtroendevalda och det är kommunfullmäktige som väljer vilka som ska vara revisorer.

En grundprincip för kommunal verksamhet är uppdelningen mellan beslutande (kommunfullmäktige), verkställande (kommunstyrelsen, nämnder och bolag) och granskande funktioner (revisionen).

Revisionens uppdrag är att granska om kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen gör det som förväntas av dem utifrån lagar, mål och riktlinjer. Granskningen sker på ett opartiskt, sakligt och oberoende sätt. Uppdraget regleras bland annat av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även av det som kallas för god revisionssed i kommunal verksamhet. God revisionssed formas och utvecklas löpande i revisorernas arbete och det är Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) som beslutar om seden. Utöver lagar och god sed har kommunfullmäktige även beslutat om ett reglemente som styr revisionens arbete.

Enkelt uttryckt kan man säga att revisionen består av både förtroendevalda revisorer och yrkesrevisorer. Det är de förtroendevalda revisorerna som har ansvaret för granskningarna, medan granskningarna rent praktiskt utförs av yrkesrevisorer.

I Västerviks kommun finns fem förtroendevalda revisorer. Till sin hjälp har de yrkesrevisorer från revisionsbyrån EY.

Budget

Driftsredovisning

Revisionen	Budget	Budget	Planering	Planering
mnkr	2025	2026	2027	2028
<i>Budget 2025 inkl ersättning från bolagen</i>	2,310	2,310	2,310	2,310
ersättning från bolagen	-0,522	-0,522	-0,522	-0,522
<i>PO-ändring</i>		-0,020	-0,020	-0,020
Ram	1,788	1,768	1,768	1,768

Överförmyndare

Ansvarsområden

Överförmyndaren är en kommunal tillsynsmyndighet som utövar tillsyn över gode mäns, förvaltares och förmyndares förvaltning av huvudmannens/omyndiges egendom samt fullgör de övriga uppgifter som enligt lag eller författning åligger överförmyndaren. Överförmyndaren står under Länsstyrelsens tillsyn.

Budget

Driftsredovisning

Överförmyndare mnkr	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Budget 2025	3,827	3,827	3,827	3,827
Löneökning inkl PO		0,009	0,120	0,235
Uppräkning övriga kostnader KPI		0,010	0,020	0,031
Ram	3,827	3,846	3,967	4,093

Löneökning

Årlig löneuppräkning. Observera att sänkning av PO-påslaget görs 2026 därav den låga ökningen.

Bolagen

Ansvarsområden

De kommunala bolagen ska medverka till tillväxt och kommunnytta genom att göra Västerviks kommun attraktivare att bo, leva och verka i.

Uppdrag

Kommunen ska som direktägare, eller genom förvaltningsbolaget, eftersträva balans mellan kommunnytta och nödvändiga resultatnivåer. Moderbolaget Västerviks kommuns Förvaltnings AB ska fortsätta sin aktiva roll i styrningen och uppföljningen av dotterbolagen. I uppdraget ingår följande:

- Bolagen tar ledningen när det gäller att ställa om Västerviks kommun mot ett mer hållbart samhälle.

Att kommunen ska uppfattas som attraktiv innebär för bolagen bland annat att

- Västervik Miljö & Energi AB och Västervik Kraft Elnät AB i ett nationellt perspektiv ska erbjuda konkurrenskraftiga taxor och kvalitativ service till kunder och kommuninvånare. Västervik Miljö & Energi AB har även en viktig roll i att uppnå målet om en fossilbränslefri kommun genom att bidra till att biogas produceras då insamlat matavfall förädlas till råvaror för biogasproduktion.
- Västervik Resort AB ska ha en aktiv roll i destinationens utveckling genom investeringar i och kontinuerlig utveckling av Västervik Resort AB.
- Västerviks Bostads AB ska vara en aktiv part för att tillgodose behovet av hyreslägenheter och därmed främja inflyttning. Bolaget ska vidare vara aktivt i byggandet av trygga bostäder och på så sätt medverka till en effektivare äldreomsorg och ökad omsättning på bostads- och villamarknaden.
- TjustFastigheter AB ska bedriva effektiv fastighetsförvaltning för att ge förutsättningar för de kommunala verksamheterna att få större resursutrymme för kvalitetshöjande insatser.

Avkastningskrav

Bolagen har avkastningskrav som anges som rörelseresultat före finansiella poster och bokslutsdispositioner dividerat med den ingående balansomslutningen. Avkastningskraven är ställda per bolag och för moderbolaget på förvaltningskoncernen. För Västervik Miljö & Energi AB gäller självkostnadsprincipen för VA-verksamheten och den icke konkurrensutsatta kommunala avfallsverksamheten. Det angivna avkastningskravet omfattar alltså inte dessa verksamheter. (Se tabell nedan.) Avkastningskravet skall ses över en konjunkturcykel enskilda år kan därför avvika från tabellen. Målet för den årliga avkastningen sätts i dialog med bolagsstyrelserna.

Självfinansiering av investeringar

Bolagen har ett uppdrag att till viss del självfinansiera sina investeringsprojekt med egna genererade kassaflöden från verksamheten. Kassaflöde definieras som årets resultat i verksamheten + årets avskrivningar i verksamheten. Den del som verksamheten inte kan självfinansiera lånas upp av bolaget genom Internbanken i Västerviks kommuns Förvaltnings AB.

Självfinansieringsgraden mäts och utgör ett resultatmått som andel av årets investeringar som finansieras med egna genererade kassaflöden. 100 % innebär att alla investeringar finansieras genom verksamhetens genererade medel.

I tabellen nedan framgår avkastningskrav, självfinansieringsgrad och investeringsram för respektive bolag och totalt för 2025 och för 2026.

	Avkastnings- krav 2025	Avkastnings- krav 2026	Självfinansie- ringsgrad 2025	Självfinansie- ringsgrad 2026	Investerings- ram 2025,mnkr	Investerings- ram 2026,mnkr
VKFAB koncernen	4,5%		37,5%		918	825
VBAB	4,4%	4,3%	78%	75%	174	176
TFAB	3,0%	2,8%	31%	33%	164	166
VMEAB	4,5%	4,75%	23%	34%	550	425
VKEAB	10,0%	10,0%	100%	78%	30	58
V-vik Resort	3,0%	3,0%	60%	60%	32	17
V-vik Biogas	0	0	0	0	0	0

* Självfinansieringsgrad mäts inklusive VA-verksamheten och den icke konkurrensutsatta kommunala avfallsverksamheten, avkastningskrav mäts exklusive dessa delar.

För 2025 var den totala låneramen satt till 4 516 mnkr. Förslaget för 2026 innebär en utökning av låneramen och vissa förändringar av låneramen mellan bolagen beroende på de planerade investeringarna. De närmaste åren är investeringsintensiva för bolagen men sett i ett något längre perspektiv bör upplåningsbehovet minska. För specifikation av låneramen se under rubriken Västerviks kommunkoncerns låneramar mot externa långivare.

Inför budgetarbetet 2026 har ett arbete gjorts tillsammans med bolagen för att utjämna och begränsa lånetoppar och jämna ut investeringsnivåerna över åren. Bolagen beskriver nedan de planerade investeringarna men också konsekvenserna av förskjutning i tid av vissa investeringar.

Västerviks Bostads AB

Föremål för verksamheten

Västerviks Bostads AB ska inom Västerviks kommun förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med bostäder, affärslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt tillhandahålla fastighetsförvaltningstjänster och byggtjänster samt fordonsservice inom kommunkoncernen.

Bolagets ändamål med verksamheten

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjning och inflyttning samt svara för god boendemiljö och ansvarsfull fastighetsförvaltning av bostäder och verksamhetslokaler i Västerviks kommun. Bolaget ska erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande och service.

Bolaget ska uppnå ändamålet genom att

- tillhandahålla väl underhållna lägenheter och lokaler
- bygga trygga boenden och särskilda boenden
- erbjuda konkurrenskraftiga hyror
- utveckla tjänste- och serviceutbudet till hyresgäster och kommuninvånare
- verka för trygghet och trivsel i bostadsområdena
- arbeta med boinflytande och miljöengagemang
- utveckla och förädla bolagets fastigheter
- bygga, förvärva och avyttra fastigheter i hela kommunen

Investeringar

I mitten av 2026 kommer en förädling av byggnader på Åbyhöjden i Gamleby färdigställas som kommer att skapa fler tillgängliga bostäder i nära anslutning till det nya särskilda boendet och den nya hälsocentralen. I Västerviks centrala områden genomförs ett takbyte som kommer att modernisera uttrycket på fastigheten och energieffektivisera. Nekade rivningslov begränsar möjligheten att skapa fler centralt belägna bostäder i Västervik. Försäljningsprocess initieras av tre fastigheter där det inte längre är aktuellt med nybyggnation. Byggnation av ett nytt korttidsboende för socialförvaltningen kommer vara färdig i slutet av 2027. Det är fortsatt fokus på att utveckla det befintliga beståndet, främst vad gäller energi- och andra hållbarhetsinvesteringar som kan förbättra driftoptimeringen på fastighetsnivå.

Nedan sammanfattas konsekvenserna av att minska investeringar under åren 2026 till 2028. Detta är en första bedömning genomförd 2025-04-02 som kan komma ändras vid närmare projektering och förändrade förutsättningar.

Minskat aktiverat underhåll

Byggnaderna i bolagets bestånd har ett behov av underhåll som beror på ambitionen för underhållsstatus. Konsekvensen av att minska underhållet under perioden 2026 - 2028 är att ambitionen för underhållsstatus måste sänkas eller att underhållet genomförs under senare år. EU:s regelverk Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) trädde i kraft 28 maj 2024. Målet för direktivet är att minska energianvändningen i byggnader till 2050. Detta kommer att ställa nya krav på byggnaders energiprestanda. En del av det strategiska underhållet fokuserar på att minska energibehoven för att möta dessa energikrav och ökande energipriser. Det går att flytta fram underhåll något enstaka år men behovet ökar då

på sikt så bolaget behöver en god framförhållning där vi kan planera in framskjutet underhåll.

Förskjuten start av nybyggnation av bostäder

Bostadsbolaget hade planerat att avsätta pengar under 2028 för nybyggnation av bostäder. Byggstart flyttas fram ett år. Konsekvensen blir att det nybyggnadsprojektet blir klart för inflyttning ett år senare.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 4,4 % och för 2026 4,3 %.

Självfinansieringsgraden är för 2025 78 % och för 2026 75 %.

Uppdrag

- Fortsätta arbeta för att bostadssociala kontrakt övergår i egna kontrakt, tillsammans med socialförvaltningen.

TjustFastigheter AB

Föremål för verksamheten

TjustFastigheter AB ska inom Västerviks kommun direkt eller indirekt förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta fastigheter eller tomträtter med lokaler för offentlig och privat verksamhet.

Bolagets ändamål med verksamheten

TjustFastigheter AB ska, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, bedriva effektiv fastighetsförvaltning för att främja tillgången på ändamålsenliga lokaler för både den offentliga verksamheten och den privata näringsverksamheten i kommunen och för att ge goda förutsättningar till kommunen att bedriva verksamheter med hög kvalitet.

Bolaget ska inom kommunkoncernen medverka till följande:

- effektivt lokalutnyttjande genom lokalsamordning
- nära samverkan med de kommunala verksamheterna
- utvecklande av incitament som främjar ett lokaleffektivt tänkande från de kommunala verksamheterna
- en väl utvecklad serviceorganisation
- ny-, till- och ombyggnad av kommunala verksamhetsfastigheter och lokaler efter beställning
- väl underhållna lokaler
- utveckling och förädling av bolagets fastigheter
- förvärv och avyttring av fastigheter
- inhyrning och förhandling med externa hyresvärdar
- uthyrning av lokaler externt.

Investeringar

En ny förskola ersätter den tidigare Älvdansen och nya ersättningslokaler som rymmer elever från Ellen Key är under utredning hos kommunen inför att Region Kalmar planeras förvärva Ellen Key för sin fortsatta utveckling av sjukhusområdet. I Blankaholm påbörjas 2025 en ny sporthall. Investeringar relaterade till energi och andra hållbarhetsfrågor inom det befintliga beståndet fortsätter.

Nedan sammanfattas konsekvenserna av att minska investeringar under åren 2026 till 2028. Detta är en första bedömning genomförd 2025-04-02 som kan komma ändras vid närmare projektering och förändrade förutsättningar.

Minskat aktiverat underhåll

Byggnaderna i bolagets bestånd har ett behov av underhåll som beror på ambitionen för underhållsstatus. Konsekvensen av att minska underhållet under perioden 2026 - 2028 är att ambitionen för underhållsstatus måste sänkas eller att underhållet genomförs under senare år. EU:s regelverk Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) trädde i kraft 28 maj 2024. Målet för direktivet är att minska energianvändningen i byggnader till 2050. Detta kommer att ställa nya krav på byggnaders energiprestanda. En del av det strategiska underhållet fokuserar på att minska energibehoven för att möta dessa energikrav och ökande energipriser. Det går att flytta fram underhåll något enstaka år men behovet ökar då på sikt så bolaget behöver en god framförhållning där vi kan planera in framskjutet underhåll.

Förskjuten start av byggnation av multiarena

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2025 - 2028 för byggnation av multiarena. Byggstart flyttas fram tre år. Konsekvensen blir att det projektet blir klart för inflyttning sommaren 2031.

Förskjuten start av byggnation av infrastruktur på Bökensvedsområdet

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2027 - 2028 för byggnation av infrastruktur på Bökensvedsområdet. Byggstart flyttas fram två år. Konsekvensen blir att infrastrukturen blir klar i slutet av 2030.

Förskjuten start av byggnation av utomhustennisplaner och anläggningar för spontanaktiviteter på Bökensvedsområdet

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2027 - 2028 för byggnation av utomhustennisplaner och anläggningar för spontanaktiviteter på Bökensvedsområdet. Byggstart flyttas fram två år. Konsekvensen blir att detta blir klart våren 2030.

Förskjuten start av byggnation av Kultur- och sporthall

TjustFastigheter hade planerat att avsätta pengar under 2027 - 2029 för byggnation av Kultur- och sporthall på Bökensvedsområdet. Byggstart flyttas fram ca två år. Konsekvensen blir att det projektet blir klart i slutet av 2031.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 3,0 % (sänkning från ursprungliga 3,2 %) och för 2026 2,8 %. Självfinansieringsgraden är för 2025 31 % och för 2026 33 %.

Västervik Miljö & Energi AB

Föremål för verksamheten

Västervik Miljö & Energi AB har till föremål för sin verksamhet att inköpa, producera, sälja och distribuera energi, värme och el. Bolaget ska tillhandahålla dricksvatten, avleda och rena spillvatten, avleda dagvatten samt insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall. Bolaget har även till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta fast egendom, gatu- belysningsanläggningar, laddinfrastruktur för eldrivna fordon samt infrastruktur för IT-kommunikation inklusive en aktiv och samordnande roll för genomförande av kommun-koncernens bredbandsstrategi.

Bolaget har möjlighet att, på uppdrag av Västerviks kommun, driva, förvalta och utveckla gata och transportverksamhet. Bolaget ska tillhandahålla konsult- och entreprenadtjänster inom verksamhetsområdet samt har också rätt att idka med ovanstående förenlig verksamhet.

Bolagets ändamål med verksamhet

Övergripande

Bolaget ska arbeta för att säkerställa en god utveckling i Västerviks kommun genom att sträva efter en miljövänlig, energisnål och kostnadseffektiv verksamhet. Bolagets strävan är att vara ett hållbart företag i kommunkoncernen. Bolaget ska på affärsmässiga grunder skapa samhällsnytta vilket ska bidra till ökad sysselsättning och tillväxt i kommunen. Bolaget ska i sin roll som kommunalt bolag vara konkurrenskraftigt och se till att Västerviks kommun har en attraktiv avgiftsstruktur inom bolagets verksamhetsområden. Bolaget ska vara kommunens naturliga mötesplats för energi- och avfallsfrågor. Bolaget ska verkställa uppdragen i kommunens klimat- och energistrategi och medverka i planeringsprocessen och utbyggnaden av den kommunala infrastrukturen. Bolaget får även inom regionen, eller i undantagsfall utanför regionen, gemensamt eller i samverkan med andra kommuner eller bolag engagera sig i aktiviteter som syftar till att förbättra miljön och/eller effektivisera energianvändningen.

Västervik Miljö & Energi AB har ett ledningssystem certifierat enligt ISO 9001 (kvalitet), ISO 14001 (miljö) och ISO 45001 (arbetsmiljö). Bolaget arbetar med ständiga förbättringar för att behålla och utveckla verksamheten och det certifierade ledningssystemet.

Fjärrvärme

Bolaget beslutar om avgifter för fjärrvärme. Kommunstyrelsen ska informeras om fjärrvärmeavgifterna senast två månader innan avgifterna avses träda i kraft.

Avfall och återvinning

Bolaget ska medvetet och aktivt agera på renhållningsmarknaden i syfte att stärka kommunens miljöutveckling. Verksamheten ska på ett effektivt och miljöriktigt sätt ta hand om restprodukter från konsumtion och produktion, och arbeta för att stimulera hushållen och de kommunala verksamheterna till en ökad sortering av avfall. Bolaget ska ha ett brett serviceutbud inom avfallsområdet och kommuninvånarna ska erbjudas en god service och tillgänglighet. Bolaget är kommunens aktör avseende det kommunala avfallsmonopolet. För det kommunala avfallsmonopolet gäller lokaliseringsprincipen, likställighetsprincipen och självkostnadsprincipen.

Bolaget har kommunens uppdrag att som renhållare svara för kommunens skyldigheter avseende hanteringen av kommunalt avfall. Till grund för uppdraget ligger den av kommun-

fullmäktige beslutade renhållningsordningen med tillhörande avfallsplan. Kommunfullmäktige beslutar om ändringar i renhållningsordningen och om avgifter för det kommunala avfallsmonopolet. Bolaget ska ta fram förslag på avgifter som överlämnas till kommunstyrelsen senast två månader innan avgifterna avses träda i kraft. Övriga avgifter beslutas av bolaget.

Vatten och Avlopp

Bolaget har kommunens uppdrag att vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och därmed medverka till att kommunen kan fullgöra sitt ansvar enligt Lag 2006:412 om allmänna vattentjänster. En utredning pågår om att eventuellt byta huvudmannaskap till primärkommunen.

Entreprenad

Bolaget ska driva, förvalta och utveckla gata och transportverksamhet. Bolaget ska tillhandahålla konsult- och entreprenadtjänster inom verksamhetsområdet.

Elnät

Bolaget utför reparation, underhåll och utbyggnader av distributionsnätet inom området där Västerviks Kraft Elnät AB har koncession. Bolaget underhåller och förnyar av bolaget ägda gatubelysningsanläggningar, laddinfrastruktur för eldrivna fordon inom Västerviks kommun.

Stadsnät

Bolaget bygger och underhåller datakommunikationsnät inom Västerviks kommun. Avgifter och taxor beslutas av bolaget. För stadsnät gäller lokaliseringsprincipen.

Investeringar

Det största investeringsprojektet inom Västervik Miljö & Energi AB under år 2026 avser redan startade och beslutade investeringsprojekt, och utgörs huvudsakligen av ny- till och ombyggnad av reningsverket Lucerna vilket kommer pågå fram till 2028. Investeringar kommer även ske i form av förnyelse av Karstorsverket så att det blir en modern spets- och reservanläggning. En full utbyggnad av kapacitet som säkerställer leveranssäkerheten av fjärrvärmes i Västervik. Inom verksamheten Hushållsavfall fortsätter investeringsprojekt med uppförande av en ny modern återvinningscentral med ökad besökskapacitet på Målserum, vilket förbättrar möjligheterna till effektiv avfallshantering, ökat återbruk och återvinning av material. Målet är att förenkla för kunder att göra sig av med sitt avfall på ett hållbart sätt, men också att förbättra insamling och sortering samt ha flexibilitet att hantera framtida nya fraktioner. Vidare fortsätter andra etappen av investeringsprojektet med byte av huvudvattenledningar från Hjorten till Västervik stad, vars syfte är att säkra en stabil och långsiktig vattenförsörjning till Västervik.

Nedan sammanfattas konsekvenserna av att minska investeringar under åren 2026 till 2028. Detta är en bedömning genomförd utifrån ledningens uppskattningar, vilka kan komma ändras vid närmare projektering och förändrade förutsättningar. En uppdaterad bedömning kommer att krävas till nästkommande år. Framskjutna projekt är ej beslutade av bolagsstyrelsen.

Bolaget har utifrån moderbolagets kravställning uppskattat vilka investeringsprojekt, där möjlighet till senareläggning skulle kunna finnas, i syfte att minska upplåningen i bolagskoncernen under perioden 2026 till 2028. Bolagsledningen har efter genomlysning

identifierat investeringar med möjlighet till förskjutning. Totalt har investeringsvolymen, och därmed lånebehovet, minskats med ca 180 mnkr totalt under perioden 2026–2028. Dessa investeringar avser strategiska satsningar, miljöinvesteringar, underhålls- och ersättningsinvesteringar.

Minskad investeringsram 2026

Totalt har investeringsramen kommande år minskats drygt 55 mnkr, vilket huvudsakligen hänförs till årliga underhålls- och ersättningsinvesteringar till Fjärrvärme och VA-verksamheten, som därmed framskjutits. Vidare skjuts satsning på förväntad kostnadsbesparande teknik inom Fjärrvärme för att minska vattenförbrukningen i produktionen. Generellt innebär en framskjutning av planerade investeringar en ökande underhållsskuld. Givet nuvarande tekniska status på verksamheternas tillgångar, är det grundläggande att medel avsätts för årliga investeringar. Investeringarna har skjutits till år 2029.

Framskjutning av större satsningar och miljöinvesteringar

Bolaget har antagit strategiska och andra styrande dokument som sätter mål och styr att bolaget ska genomföra satsningar inom energi, miljö eller kvalitet. Framskjutning av större investeringsplaner avser bland annat nödvändiga investeringar i bolagets värmeverk i Ankarsrum för att uppfylla kommande miljökrav. Investeringen har framskjutits ett år, men kan inte flyttas mer än så för att undvika risken att bolaget får viten eller indragning av tillstånd.

Bolaget utreder också möjligheten för modern energidepå på Målserum. Investeringens huvudsakliga syfte är producera egen el och energi, och i sin tur minska kostnader och skapa ytterligare intäktskällor.

Slutligen har nödvändig investering i ny krossmaskin för avfall som idag är nära slutet på teknisk livslängd. När i tiden investeringen behöver göras styrs av hur länge nuvarande maskin kan köras.

Investeringarna har framskjutits till år 2029 generellt. Konsekvens är ökad risk att bolaget inte uppfyller målsättning från styrande dokument, miljöregelverk eller behöver göra akuta investeringar.

Framskjutning VA-investeringar

VA-verksamheten och branschen i sin helhet står inför stora investeringsbehov nu och kommande år. Kommande 10 år har bolaget estimerat nödvändiga investeringar i VA på drygt 800 mnkr exklusive Edsåsen-projektet och redan beslutade/pågående projekt så som Lucerna och Hjorten huvudvattenledning. Framskjutningar under perioden 2026 - 2028 uppgår till ca 40–45 mnkr vilket innebär mer än 20 % av identifierat och prioriterade investeringsbehov under 2026–2028. Framskjutna investeringar avser huvudsakligen underhålls- och ersättningsinvesteringar. Detta innebär en risk för ökad underhållsskuld och att förnyelsetakten avtar och riskerar att leda till att den av styrelsen fastställda förnyelsetakten inte uppnås.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 4,5 % och för 2026 4,75 %. (Tidigare angavs en årlig ökning med 0,5 % men detta har sänkts till 0,25 % per år.)

Självfinansieringsgraden är för 2025 23 % och för 2026 34 %.

Uppdrag

- Fortsätta arbetet tillsammans med moderbolaget med att utreda framtida eventuell verksamhetsflytt av VA-huvudmannaskap.

Västerviks Kraft Elnät AB

Föremål för verksamheten

Västerviks Kraft Elnät AB ska distribuera elenergi och därmed förenlig verksamhet.

Bolagets ändamål med verksamheten

Bolaget ska bedrivas på affärsmässig grund med hänsyn taget till verksamhet som regleras enligt lag.

Bolaget ska arbeta för att säkerställa en god utveckling i Västerviks kommun genom att sträva efter en miljövänlig, energisnål och kostnadseffektiv verksamhet. Bolagets strävan är att vara ett hållbart företag i kommunkoncernen. Bolaget ska på affärsmässiga grunder skapa samhällsnytta vilket ska bidra till ökad sysselsättning och tillväxt i kommunen. Bolaget ska i sin roll som kommunalt bolag vara konkurrenskraftigt och se till att Västerviks kommun har en attraktiv avgiftsstruktur inom bolagets verksamhetsområde.

Investeringar

Bolaget står idag inför betydande utmaningar i form av kommande energiomställning och elektrifiering, samtidigt som det finns reinvesteringsbehov i lokalnätet. Under 2026 planerar bolaget att genomföra framtidsanpassade och kapacitetsökande investeringar genom förnyelse av mottagningsstationen M3 Gunnebo, som närmar sig slutet för dess ekonomiska och tekniska livslängd. Vidare ska överföringskapaciteten mellan mottagningsstationerna M4 och M5 förstärkas. Genom att förbinda de olika stationerna med kraftigare kabelförband erhålls ett stort dynamiskt utrymme att efter behov förflytta laster mellan stationerna. Dessa investeringar följer den strategi som bolaget har utformat kopplat till förnyelse enligt behov, samtidigt som detta ska harmonisera med framtidens elnätsdrift.

Övriga investeringsprojekt avser vädersäkring av högspänningsnät, komponentbyten och utbyten av nätstationer, kabelnät samt anslutningar.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 10,0 % och för 2026 10,0 %.

Självfinansieringsgraden är för 2025 100 % och för 2026 78 %.

Uppdrag

- Verka för ökad tillgänglighet av eleffekt för att möta behoven idag och i framtiden.

Västervik Resort AB

Föremål för verksamheten

Bolaget ska inom Västerviks kommun förvalta, äga, driva och utveckla Västervik Resort.

Bolagets ändamål med verksamheten

Västervik Resort AB ska ha en aktiv roll i destinationens utveckling genom investeringar och kontinuerlig utveckling av Västervik Resort.

Investeringar

Bolaget befinner sig i en investeringsintensiv period under perioden åren 2025–2027. Det är investeringar som syftar till att ytterligare höja gästens upplevelse av sin vistelse hos oss men också för att bredda utbudet av boende och aktiviteter på anläggningen.

Ägarens krav

Avkastningskravet är för 2025 3,0 % och för 2026 3,0 %.

Självfinansieringsgraden är för 2025 60 % och för 2026 60 %.

Västervik Biogas AB

Bolaget är vilande sedan 2018-01-02.

Resultatbudget

	mnkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Planering 2027	Planering 2028
Nämndernas nettokostnader	-	2 675,5	- 2 806,6	- 2 845,4	- 2 931,8	- 3 038,2
Interna kapitalkostnader		48,0	52,9	53,8	56,6	59,9
Interna personalomkostnader		590,5	578,0	592,7	614,7	637,3
Externa arbetsgivaravgifter	-	426,8	- 437,2	- 457,7	- 474,6	- 492,1
Externa pensioner	-	245,2	- 184,5	- 181,6	- 188,5	- 191,9
Ökad semesterlöneskuld ¹⁾		-	- 4,5	- 4,5	- 4,5	- 4,5
Avskrivningar	-	36,8	- 39,9	- 41,4	- 43,3	- 45,7
Realisationsvinster		3,0	-	-	-	-
Jämförelsestörande intäkter/kostnader		-	-	-	-	-
Verksamhetens nettokostnader	-	2 742,8	- 2 841,8	- 2 884,1	- 2 971,5	- 3 075,2
Kommunalskatteintäkter		1 836,2	1 911,7	1 960,8	2 039,3	2 116,1
Kommunal utjämning		862,8	861,3	915,7	926,2	938,5
Finansiella intäkter		46,2	30,1	29,5	29,5	29,5
Finansiella kostnader	-	18,7	- 9,5	- 5,2	- 8,8	- 8,8
Resultat före extraordinära poster	-	16,3	- 48,2	16,6	14,7	0,1
Extraordinära poster RUR			48,2	14,9		
Extraordinära poster		-		- 31,5	-	
Årets resultat	-	16,3	0,0	0,0	14,7	0,1

Stor osäkerhet råder

Under 2026 tas 14,9mnkr ur RUR

**VÄSTERVIKS
KOMMUN**